

Oled sa **GEENIUS**, **RIKAS** või **PRO**? [Vali sobiv tellimus siit.](#)

EESTI LOODUS

Tuled kustu? Kõrged energiahinnad ähvardavad tänavavalgustuse välja lülitada, kuid paremad lahendused on olemas

[Keskkonnaministeerium ja KIK](#)

26. sept. 2022 kell 09:30

Milliste meetmetega vähendada tänavavalgustuse kahjulikku mõju ja energiatarbimist? Foto: Shutterstock

Kõrgete elektrihindade valguses otsitakse igas kodumajapidamises võimalusi, kuidas elektrienergia tarbimist nutikalt vähendada. Sama tehakse omavalitsuse tasandil - et tänavavalgustus moodustab koguni umbes 50% Euroopa riikides asuvate omavalitsuste energiatarbimisest, võib erinevaid päriselu näiteid selle kohta leida ka siitsamast Eestist. Milliste meetmetega vähendada tänavavalgustuse kahjulikku mõju ja energiatarbimist?

Kas me oleme rohelise kokkuleppe täitmiseks valmis?

Ehkki Euroopa Liidu roheline kokkulepe näeb ette, et 2050. aastaks puudub kasvuhoonegaaside netoheide, majanduskasv on lahutatud ressursikasutusest ning et mitte kedagi ega ühtki piirkonda ei jäeta kõrvale, tuleb nende eesmärkide nimel väga palju vaeva näha kõigil osapooltel, sealhulgas kohalikel omavalitsustel, kelle vastutusalasse kuulub muu hulgas ka tänavavalgustuse tagamine ja selle kvaliteet.

Küsimuse “kas me oleme rohelise kokkuleppe täitmiseks valmis?” esitas endale 2016. aastal Itaaliast alguse saanud [LIFE-DIADEME](#) projekt, mis soovis otsida uusi võimalusi linnakeskkonna tasandil parema tuleviku ülesehitamiseks. Et just tänavavalgustusel on energiatarbimise vaatenurgast mängida suur roll, keskenduti niisiis targa

juhtimissüsteemi katsetamisele ja arendamisele.

Adaptiivne süsteem võimaldab energiat säästa

[LIFE-DIADEME](#) projekti käigus töötati välja uus tänavavalgustuse juhtimissüsteem, mille eesmärk on vähendada praegu Euroopas laialt kasutusel olevate süsteemide energiatarbimist vähemalt 30% võrra. Nii paigaldati Rooma, Rimini ja Piacenza linnakeskkonda enam kui 1000 spetsiaalset seadet, mis kogusid andmeid piirkonnas leviva müra, liiklustiheduse, ilmaolude ja õhusaaste kohta, võimaldamaks teha paremaid valikuid konkreetse lahenduse väljatöötamisel.

Unikaalse adaptiivse juhtimissüsteemi abil põleb tänavatel eredam valgustus nendel pimedatel öhtutundidel, mil liiklustihedus on kõige suurem - Roomas asuva testpiirkonna puhul läbib sellisel juhul konkreetset teelõiku umbes 1100 autot tunnis. Rahulikematel öhtu- ja öötundidel on valgustus küll hämaram, kuid võimaldab liiklejatel siiski kõike vajalikku tähele panna ja ohtu märgata.

Projekt pälvis äramärkimise ka parimate valimisel

Kuna uuenduslik tehnoloogia kasutab vähem elektrit, vähendab juhtimissüsteemi kasutamine projekti meeskonna hinnangul süsinikdioksiidi heitme kogust ja hoolduskulusid ning pikendab tänavavalgustuse eluiga. Prognoosi põhjal õnnestub adaptiivse juhtimissüsteemi abil vähendada valgustusele kuluvat energiakulu isegi kuni 57%.

Pikas perspektiivis võib projekt aidata kaasa nii Euroopa linnade õhukvaliteedi parandamisele kui ka keskkonnamüra vähendamisele, kuna just uuenduslikelt anduritelt laekunud andmed võimaldavad selle analüüsi abil teoks teha. Samuti võimaldab juhtimissüsteem avaldada positiivset mõju bioloogilisele mitmekesisusele, kuna just valgusreostus avaldab negatiivset mõju metsloomade käitumisele.

LIFE-DIADEME projekt oli nõnda edukas, et pälvis 2021. aastal peaauhinna parimate LIFE projektide jätkusuutliku energia valdkonna innovatsiooni kategoorias.

Edukaid näiteid leiab ka Eestist

Siiski võib edukaid näiteid energiatarbimise vähendamise vallas kohata ka Eestis: 2012. aastal tehti KIKi juhtimisel algust nn 7 linna tänavavalgustuse projektiga, mille raames paigaldati Eesti erinevatesse linnadesse 12 000 uut LED valgustit. Uus valgustus on automaatne ning lampide süttimist ja kustumist saab vastavalt aastaajale seadistada nii, et energiat kuluks võimalikult vähe.

Samuti on Euroopa Ühtekuuluvusfondist rahastatud tänavavalgustuse renoveerimist üle 75 projekti raames, sealhulgas näiteks Viimsi vallas, kus uue LED-tehnoloogial põhineva valgustuse kasutuselevõtt võimaldab samuti kokku hoida nii elektrienergia tarbimiselt ja õhku paisatava süsihappegaasi hulgalt. Sarnaseid projekte on läbi viidud veel Hiiumaal, Narva-Jõesuus, Kostiveres, Tallinnas jne. Kõik tänavavalgustuse projektid lõppevad aastaks 2023.

Tänaseks on täielikult LED-tehnoloogial põhinevale tänavavalgustusele üle läinud Võru linn, tänu millele ei kulu linna valgustamisele enam kaugeltki nii palju elektrit kui varem. Kui enne kaasajastamist oli Võrus kõigest neli valgustatud ülekäigurada, siis nüüd on neid kokku 104, mis on oluliselt parandanud ka liiklejate ohutust.

LIFE programm sobib suuremahulistele projektidele

Lisaks KIKile võib kohalik omavalitsus küsida rahastust ka teistest allikatest. Suuremahulisemate, tehniliselt ja finantsiliselt hästi ettevalmistatud projektide puhul pakub sobivat platvormi LIFE programm, mille abil rahastatakse erinevaid kliima- ja keskkonnaprojekte, mis aitavad kaasa Euroopa Liidu kliimaeesmärkide saavutamisele.

Lisainfo saamiseks võib julgelt pöörduda [LIFE kontaktisikute](#) poole, kes saavad anda nõu, kuidas taotlust parandada või täiendada. Taotlusvoorud on hetkel käimas ning täpsema ajakavaga saab [lähemalt tutvuda siin](#).

Artikli kirjutamist on rahastatud projektist "LIFE programmist teadlikkuse suurendamine ja projektitaotluste kvaliteedi parandamine 2", mida rahastab Euroopa Liidu liikmesriikide keskkonnaprojektide kaasrahastamise programm LIFE.

Märksõnad: [elekter](#), [energia](#), [keskkonnaministeerium](#), [kik](#), [LED-valgustid](#), [life programm](#), [rohepööre](#)

Hoonete jahutamine muutub hädavajalikuks. Ent kas see peab olema keskkonnakahjulik?

Suuremad torud pole lahendus: uus keskkonnaprojekt katsetab nutikaid sademeveelahendusi

Keskkond avaldab mõju: üliharuldane ebapärlikarp on Eestis väljasuremisohus

[f Jaga Facebookis](#)

[✉ Saada e-kirjaga](#)

[🐦 Jaga Twitteris](#)

[in Jaga LinkedInis](#)

[💬 Kommenteeri](#)

Loed AwaRaEst LIFE blogi, kus tutvustame, mida LIFE programmi projektide abil Eesti looduse ja keskkonna heaks tehtud on ning mida plaanime tulevikus ellu viia.

[Vaata kõiki artikleid](#)

POPULAARSED LOOD

G TELLIJALE

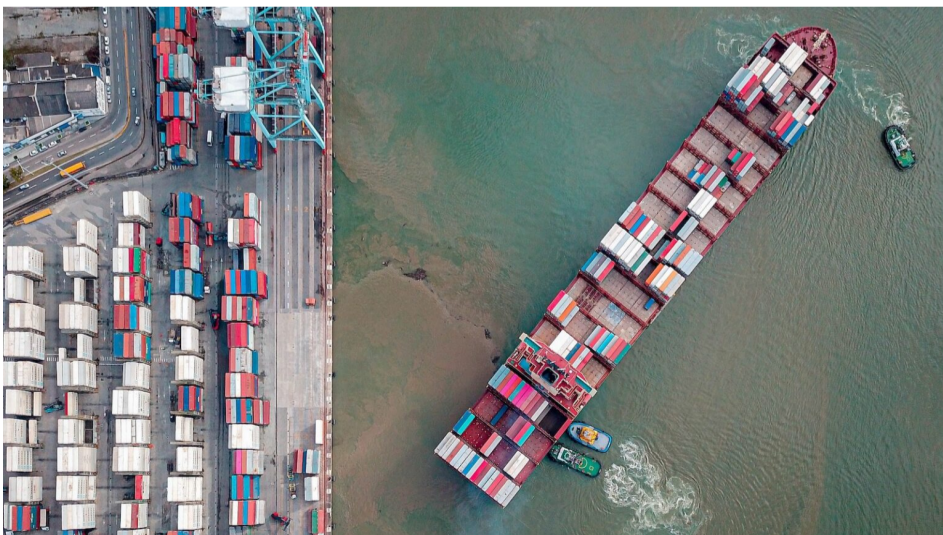
Tallinn lubas rajada metsiku roheline oasi, aga välja kukkus peenelt kujundatud park. Miks nii juhtus?

Jaapani botaaniku ideel põhinev minimetsa projekt läks metsa

ROHETEHNOLOOGIA

Kuhu, kuidas ja millest ehitada: Eesti projekteerijad ja ehitajad saavad rohepöördeks hädavajaliku teekaardi

UUDIS

Tallinnas mõtestatakse roheinnovatsiooni tagamaid – kuidas muuta merendus kestlikumaks transpordiliigiks?

UUDIS

Tallinnas peetav GreenEST Summit 2022 võtab fookusesse ülemaailmse kriisi

UUDIS

Kaja Kallas: plaan on kinnitada rohepoliitika tegevuskava veel sel sügisel

G TELLIJALE

Jäätmeist saab uus tooraine: Narva andis Ragn-Sells'i põlevkivituha väärindamise tehasele loa

VIIMATI LISATUD

Tallinn lubas rajada metsiku roheline oasi, aga välja kukkus peenelt kujundatud park. Miks nii juhtus?

[Jaapani botaaniku ideel põhinev minimetsa projekt läks metsa](#)

27. september 2022 kell 05:00

Kuhu, kuidas ja millest ehitada: Eesti projekteerijad ja ehitajad saavad rohepöördeks hädavajaliku teekaardi

26. september 2022 kell 13:12

Tallinnas mõtestatakse roheinnovatsiooni tagamaid – kuidas muuta merendus kestlikumaks transpordiliigiks?

26. september 2022 kell 12:59

Tallinnas peetav GreenEST Summit 2022 võtab fookusesse ülemaailmse kriisi

26. september 2022 kell 12:53

Tuled kustu? Kõrged energiahinnad ähvardavad tänavavalgustuse välja lülitada, kuid paremad lahendused on olemas

26. september 2022 kell 09:30

Kaja Kallas: plaan on kinnitada rohepoliitika tegevuskava veel sel sügisel

24. september 2022 kell 18:02

[Vaata kõiki artikleid](#)

KINNISVARA 24

[Korter](#)

[Maja](#)

[Majaosa](#)

[Suvila](#)

[Uusarendus](#)

[Maa](#)

[Äripind](#)

[Garaaž](#)

Uued korterid:

Tallinnas

Tartus

Pärnus

Üürikorterid:

Tallinnas

Tartus

Äripinnad:

Tallinnas

Maja | Müük

Kangru tee 11

Lubja küla, Viimsi vald, Harju maakond

557 000 €

Korter | Müük

Kloostrimetsa tee 56a/1

Pirita linnaosa, Tallinn, Harju maakond

225 000 €

Korter | Müük

Volmre tn 25

Haabersti linnaosa, Tallinn, Harju maakond

186 000 €

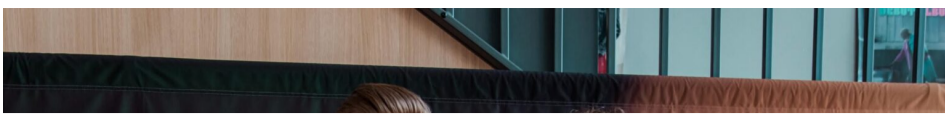
Maja | Müük

Arturi tee 3d

Rae küla, Rae vald, Harju maakond

399 000 €

SISUTURUNDUS

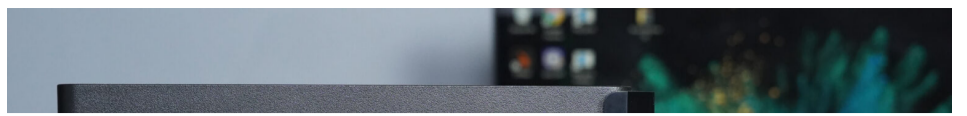
SISUTURUNDUS

Noorte juhtide inspireeriv teekond: Lille tänava katusekorterist kasvasid välja oma valdkonna tipptegijad

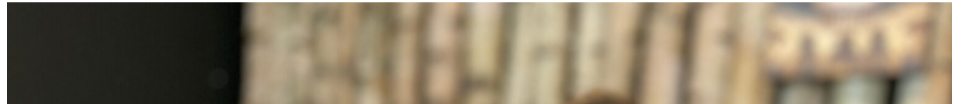
SISUTURUNDUS

Canyon Accessories: täielik kvaliteedikontroll on meie kätes

SISUTURUNDUS

Koju ja kontoris: tänu virtuaalserverile ei pea sa failide kaotamise pärast enam kunagi muretsema

SISUTURUNDUS

Mitu ühe hoobiga: müügile tuli kiirtest, mis selgitab välja, kas sul on koroonavõõ või gripp

POPULAARSED LOOD MUJAL GEENIUSES

G TELLIJALE

Küsisime järele: kuidas saab võimaliku pikema elektrikatkkestuse korral toa soojaks kortermajas elav inimene?

DIGI • HEA NIPP

Rubriiki toetab IIZI

Nüüd saavad Androidi omanikud kasutada iPhone 14 dunaamilist kulmu

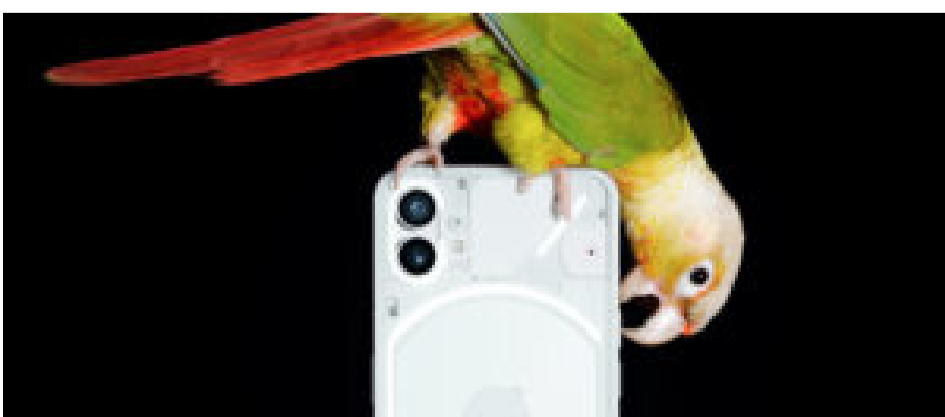
DIGI • UUDIS

Internet löi kihama: Google'i plaan teeb Chrome'i reklaamiblokeerijatele lõpu?

DIGI • UUDIS

Politsei pidas väidetava "GTA 6" videote lekitaja kinni

DIGI • DIGISAAD

Kuula: 26.09 Digisaade: Kas see suuresti haibitud ja nüüd Eestisse jõudnud telefon väärrib ostmist?

PRO TELLIJALE

Riina Einberg: on üks lihtne küsimus, mis näitab, kas ettevõttest üldse asja saab

ELISA BLOGI

Tõnu Oja võtab sel sügisel rahulikult: iga pole enam see ja kellele mul end ikka enam tõestada

DIKTOR • TELE

Arvustus: "Vallaline kaunitar" vajaks tempo tõstmiseks värvikamaid osalejaid

ÄRA JÄÄ ILMA PÄEVA PÕNEVAMATEST LUGUDEST

Telli Geeniusse uudiskiri

Saadame sulle igal argipäeval ülevaate olulisematest Geeniusse temadest.

 geeniusmedia

Geenius Meedia OÜ
Volta tn 1, 10412 Tallinn
Tel 660 9797
geenius@geenius.ee

[Üldised kasutustingimused](#) • [Andmekaitsetingimused](#) • [Ettevõttest](#)

© Geenius Meedia OÜ, 2022.

Portaalid

[Geenius](#)
[Auto](#)
[Digi](#)
[DigiPRO](#)
[Diktor](#)
[Kodu](#)
[Raha](#)
[Rikas](#)
[Rohe](#)
[Tervis](#)
[Äri](#)

Ajakirjad

[Autoleht](#)
[Autoleht Ekstra](#)
[Digi](#)

Podcastid

[Algorütm](#)
[Autotund](#)
[Investoritund](#)
[Restart](#)
[Töötund](#)
[Ära Rääma](#)

Sotsiaalmeedia

[Facebook](#)

Kontakt

[Toimetus](#)
[Reklaamiinfo](#)

Geeniusse portaalid majutab

